YBS Hukuk, Adana Avukatlık Bürosu Av. Yakup Buğrahan SEVDİ
https://www.ybshukuk.com.tr/danistay-10-daire-2023-8211-staj-amacli-ikamet-izni-reddi-karar/

Danıştay 10. Dairesi 2023/8211 K. | Staj amaçlı ikamet izni reddi: karar düzeltme kabul edildi, ret kararı

Danıştay, 10. Dairesi, Esas No: 2021/4351, Karar No: 2023/8211, Karar Tarihi: 13.12.2023

Kararın resmi kaynağı

Danıştay 10. Daire Başkanlığı 2021/4351 E. , 2023/8211 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONUNCU DAİRE

Esas No : 2021/4351

Karar No : 2023/8211

KARARIN DÜZELTİLMESİNİ İSTEYEN (DAVACI) : ...

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Genel Müdürlüğü / ...

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN_KONUSU: ... İdare Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının onanmasına ilişkin Danıştay Onuncu Dairesinin 16/12/2020 tarih ve E:2016/3792, K:2020/6389 sayılı kararının; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun geçici 8. maddesi uyarınca uygulanmasına devam edilen 3622 sayılı Kanun ile değişik 54. maddesi uyarınca düzeltilmesi istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Türkmenistan vatandaşı olan davacı tarafından, 04/11/2013 tarihinde avukatlık stajına başladığından bahisle yapmış olduğu staj amaçlı ikamet izni başvurusunun reddine ilişkin ... tarih ve ... sayılı davalı idare işleminin iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararı ile 2527 sayılı Türk Soylu Yabancıların Türkiye'de Meslek ve Sanatlarını Serbestçe Yapabilmelerine, Kamu, Özel Kuruluş veya İşyerlerinde Çalıştırılabilmelerine İlişkin Kanun kapsamında Türk soylu kütüğüne kaydedilmiş olan kişilerin, izin süresince ikamet ve çalışma ile ilgili kanunların öngördüğü Türk vatandaşı olma şartından istisna edildikleri, bu Kanun kapsamında olmayan yabancıların ise 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun kapsamında değerlendirilmesi gerektiği belirtilerek, Mahkemelerinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararında, davacının 2527 sayılı Kanun kapsamında Türk soylu kütüğüne kayıt olma talebinin reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açtığı davada, davanın reddine karar verildiği göz önünde bulundurulduğunda; davacının talebinin 2527 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı, dolayısıyla davacının Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun'un Uygulama Yönetmeliği'nin "Muafiyetler" başlıklı 55. maddesinin (ğ) bendi kapsamındaki şartları sağlaması halinde çalışma izninden muaf tutulabileceği dikkate alındığında; davacının bu şartları taşımadan ülkemizde avukatlık stajı yapmak maksadıyla talep ettiği ikamet izninin verilmemesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Daire kararının özeti: Davacının temyiz başvurusu üzerine Danıştay Onuncu Daire since, temyize konu karar hukuk ve usule uygun bulunmuş ve kararın onanmasına karar verilmiştir.

KARAR_DÜZELTME TALEP_EDENİN_İDDİALARI : Davacı tarafından, 2527 sayılı Kanun'un

Türk soyluluğun ispatı konusunda herhangi bir sınırlama veya şekil şartına yer verilmediği, pasaportunda Özbek soylu Türkmenistan vatandaşı olduğunun açıkça yazdığı, ayrıca 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ile staj amaçlı ikamet izni verilmesi açısından durumunun elverişli hale geldiği belirtilerek dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı, karar düzeltme isteminin kabul edilmesi gerektiği ileri sürülmektedir.

KARŞI_TARAFIN_SAVUNMASI : Düzeltilmesi istenen kararın usul ve yasaya uygun olduğu, ileri sürülen nedenlerin 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 54. maddesine uymadığı, bu nedenle istemin reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ : ...

DÜŞÜNCESİ : Kararın düzeltmesi isteminin kabulü ile onama kararı kaldırılarak İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onuncu Dairesince, Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

Kararın düzeltilmesi dilekçesinde ileri sürülen nedenler, 2577 sayılı Kanun'un geçici 8. maddesi uyarınca uygulanmasına devam edilen 3622 sayılı Kanun ile değişik 54. maddesi hükmüne uygun bulunduğundan, karar düzeltme isteminin kabulü ile Danıştay Onuncu Dairesinin 16/12/2020 tarih ve E:2016/3792, K:2020/6389 sayılı kararı kaldırılarak davacının temyiz istemi yeniden incelendi:

İNCELEME VE GEREKÇE :

MADDİ OLAY:

Dava, Türkmenistan vatandaşı olan davacı tarafından, 04/11/2013 tarihinde avukatlık stajına başladığından bahisle yapmış olduğu staj amaçlı ikamet izni başvurusunun reddine ilişkin 15/11/2013 tarih ve 41263 sayılı davalı idare işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun'un 12. maddesinde, "Yabancılar, ilk çalışma izni başvurularını bulundukları ülkelerdeki Türkiye Cumhuriyeti konsolosluklarına yapar. Konsolosluk, bu başvuruları doğrudan Bakanlığa iletir. Bakanlık, ilgili mercilerin görüşlerini alarak 5 inci maddeye göre başvuruları değerlendirir; durumu uygun görülen yabancılara çalışma izni verir. Yabancılar, konsolosluklardan almış oldukları çalışma

izinlerinde belirtilen süre kadar Türkiye’de kalıp çalışabilir. Türkiye'de geçerli ikamet izni olan yabancılar veya bunların işverenleri başvurularını Bakanlığa yurt içinden de yapabilir. Mesleki hizmetler kapsamında çalışacak yabancılara akademik ve mesleki yeterlilik ile ilgili işlemleri tamamlanıncaya kadar, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla bir yılı geçmemek üzere ön izin verilebilir. Mesleki eğitim alanı dışında istihdam edilecek yabancı uyruklu personel için bu Kanunda belirtilen görüşler alınmaz. Bu kişiler, akademik ve mesleki yeterlilik ile lisans talep ve yeterlilik uygulamasına tabi değildir. Çalışma izinleri, ikamet sahibi yabancılar veya bunların işverenlerinin Bakanlığa yazılı talebi üzerine, bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmelik hükümlerine göre verilir ve uzatılır. Usulüne uygun olarak yapılan başvurular, belgelerin tam ve eksiksiz olması kaydıyla Bakanlık tarafından en geç otuz gün içinde sonuçlandırılır." hükmüne yer verilmiştir.

2527 sayılı Türk Soylu Yabancıların Türkiye'de Meslek ve Sanatlarını Serbestçe Yapabilmelerine, Kamu, Özel Kuruluş veya İşyerlerinde Çalıştırılabilmelerine İlişkin Kanun'un 1. maddesinde, "Bu Kanun'un amacı; Türkiye'de ikamet eden Türk soylu yabancıların ihtiyaç duyulan meslek ve sanatları serbestçe yapabilmelerine, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Güvenlik Teşkilatı hariç olmak üzere kamu, özel kuruluş veya işyerlerinde bu meslek veya sanat dallarında çalıştırılabilmelerine olanak sağlamaktır." hükmüne, 3. maddesinde, "Türk soylu yabancıların, kanunlarda Türk vatandaşlarının yapabileceği belirtilen meslek, sanat ve işlerde çalışabilme ve çalıştırılabilmesi için, özel kanunlarda aranan nitelikleri taşımak ve yükümlülükleri yerine getirmek şartıyla, bu Kanun ve Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun'a göre, İçişleri ve Dışişleri Bakanlıkları ile diğer ilgili bakanlık ve kuruluşların görüşleri alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca izin verilir" hükmüne yer verilmiştir.

Türk Soylu Yabancıların Türkiye'de Meslek ve Sanatlarını Serbestçe Yapabilmelerine, Kamu, Özel Kuruluş veya İşyerlerinde Çalıştırılabilmelerine İlişkin Kanun'un Uygulanması Hakkında Yönetmelik'in 3. maddesinde "Bu Yönetmelik uyarınca kanunlarda Türk vatandaşlarının yapabileceği belirtilen veya Türk vatandaşı olma şartı aranan meslek, sanat ve işlerde Türk soylu yabancıların çalışma veya çalıştırılabilmelerine izin verilebilmesi için: 1) İçişleri Bakanlığınca kendilerine ikamet izni verilmiş olmak, 2) Belirli meslek ve sanatlar için, özel kanunlarda aranan nitelikleri taşıdığını yetkili Türk makamlarından alacağı belgelerle kanıtlamış olmak, 3) Eğitim durumunu gösteren yabancı okul veya fakültelerden verilmiş diplomalarının denkliğini Milli Eğitim Bakanlığına onaylatmış bulunmak, 4) O mesleği yapmasında güvenlik açısından herhangi bir sakınca bulunmamak ve durumu Bakanlar Kurulunca tesbit edilmiş esaslara uygun olmak, 5) Yabancılar için açılacak özel kütüklerde nüfus kayıtlarını tesis ettirdiğini belgelendirmek, 6) Mesleki kuruluşlara kayıtlı olmanın zorunlu bulunması halinde üyeliğini belgelendirmek, 7) Yabancı ülkelerden alınmış kalfalık, ustalık veya dengi belgelerin Çıraklık Kurulunun görüşü alınarak denkliğine Milli Eğitim

Bakanlığınca karar verilmiş olmak, Şarttır." hükmüne, 4. maddesinde, "Bu yönetmelik uyarınca, kamu veya özel kurum, kuruluş ve işyerlerinde çalışmasına veya meslek ve sanatını serbestçe yapmasına izin verilmesi için, oturulan yer mülki idare amirliğine bir dilekçe ile başvurulması ve bu dilekçeye üçüncü maddede gösterilen belgelerden gerekli olanların eklenmiş olması şarttır. Dilekçede yapılacak iş açıkça belirtilir." hükmüne yer verilmiştir.

İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün 01/12/2006 tarih ve 2006/19 numaralı Genelgesi'nde, 2527 sayılı Kanun kapsamında "Yabancılara Mahsus Kimlik Belgesi" almak istemiyle yapılan başvurularda istenilen belgeler düzenlenmekte olup Genelge'nin "İstenilen Belgeler" başlıklı kısmının 1 no'lu sırasında ise başvuran kişinin vatandaşı olduğu devletin konsolosluğundan, Türk soylu olduğuna dair aldığı belgenin aslı veya noterden tasdikli olması şartına yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün 01/12/2006 tarih ve 2006/19 numaralı Genelge'sinin "İstenilen Belgeler" başlıklı kısmının 1 nolu sırasında yer alan "Vatandaşı olduğu Devletin Konsolosluğundan, Türk soylu olduğuna dair aldığı belgenin aslı veya noterden tasdikli olması" ibaresinin iptali istemiyle açılan dava sonucunda Danıştay Onuncu Dairesinin 31/03/2022 tarih ve E:2019/347, K:2022/1747 sayılı kararı ile anılan ibarenin iptaline karar verilmiştir.

Bakılan davada verilen ret kararının gerekçesinde de yer alan; davacı tarafından, Türk soylu kütüğüne kayıt olmak için yapılan başvurunun reddine ilişkin İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün ... tarih ve ... sayılı işleminin iptali istemiyle açılan davanın reddine yönelik … İdare Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının onanmasına ilişkin Danıştay Onuncu Dairesinin 25/11/2020 tarih ve E:2016/12022, K:2020/5401 sayılı kararına karşı yapılan karar düzeltme istemi, anılan Genelge'deki düzenlemenin iptal edilmesi nedeniyle kabul edilerek ve onama kararı kaldırılarak ... İdare Mahkemesince E:… sayılı dosyada verilen karar bozulmuştur.

Türk soylu kütüğüne kayıt olmak amacıyla yapılan başvurunun reddine ilişkin işlem, bakılan davaya konu ikamet izni başvurusunun reddine ilişkin işlemden sonraki bir tarihte tesis edilmiştir. İkamet izni başvurusunun reddine ilişkin işlemin sonucunu doğrudan etkilememekle birlikte İdare Mahkemesince verilen kararlar da göz önüne alındığında, iki işlem yönünden birlikte karar verilmesi uygun görülmüştür.

Bu durumda, davacının Türk soylu kütüğüne kaydedilip kaydedilmemesine göre bakılan davanın esasının ve karar gerekçesinin de etkileneceği dikkate alındığında, oluşan yeni

hukuki durumla birlikte yabancıların çalışma izni hakkındaki mevzuat hükümleri uyarınca yeniden bir değerlendirme yapılarak karar verilmesi gerekmektedir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin KABULÜNE,

2. Davanın reddine ilişkin … İdare Mahkemesinin … tarih ve E:…, K:… sayılı kararının BOZULMASINA,

3. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın anılan Mahkemeye gönderilmesine, 13/12/2023 tarihinde oy birliğiyle kesin olarak karar verildi.